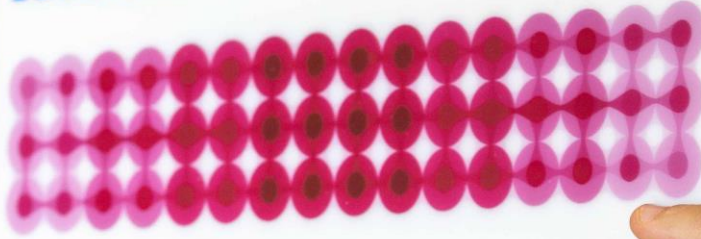

imcbasis

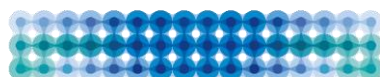

Nu leren wat later is

Het bio-ecologisch model van IMC Basis

Door Chadia Oulad en Kees van Driel - Juli 2022

STICHTING
imcweekendschool

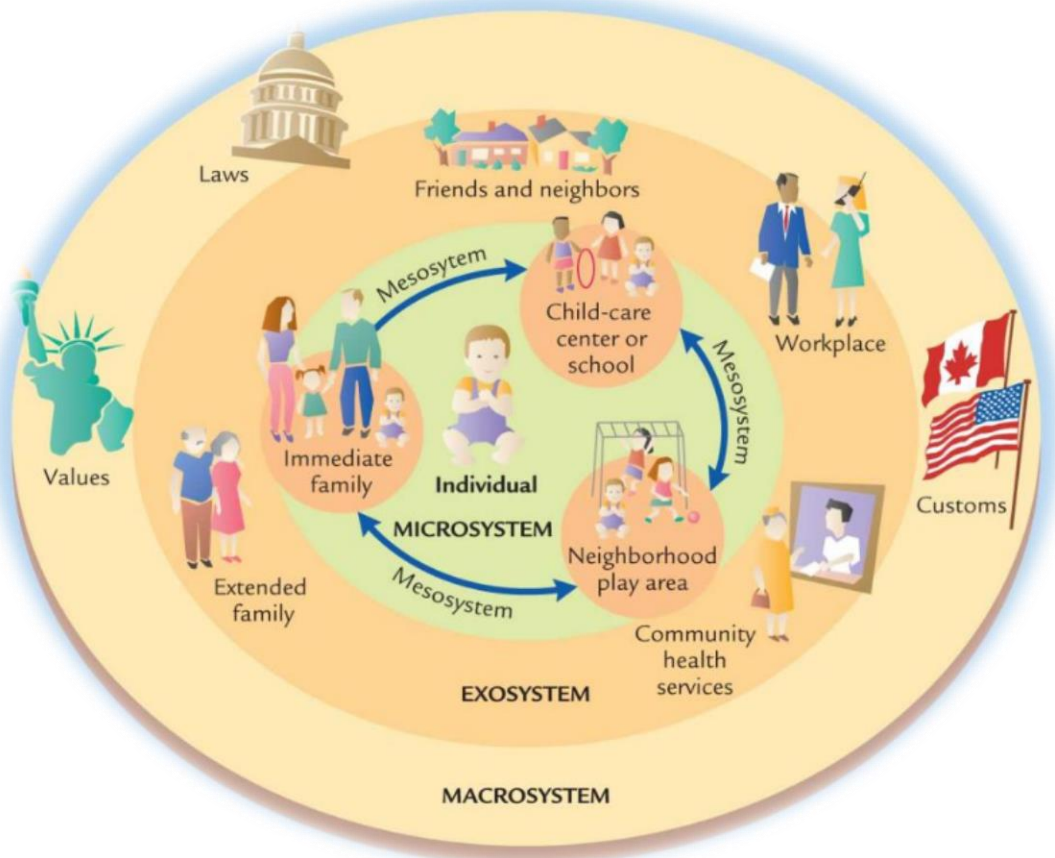
Het bio-ecologisch model van IMC Basis

In de weekendschoollessen van Stichting IMC Weekendschool kruipen de leerlingen in de huid van bijvoorbeeld advocaten, journalisten, kunstenaars, ingenieurs en ondernemers. Om de inleving te bevorderen, worden attributen uit de 'echte' wereld gebruikt, zoals toga's, operatiekleding, microscopen en sterrenkijkers. Excursies maken onderdeel uit van alle vakken, bijvoorbeeld naar de rechtbank, sterrenwacht, boerderij, brandweerkazerne en televisiestudio. De nadruk ligt steeds op zelf doen en ervaren. In de lessen wordt spelenderwijs vakkennis geleerd, en daarnaast vaardigheden en waarden. Juli 2022 wordt op 42 basisscholen in middelgrote gemeentes wekelijks onder schooltijd weekendschoolonderwijs aangeboden aan groepen zeven en acht, onder de naam IMC Basis.

Het is voor jongeren belangrijk om in een omgeving op te groeien, waarbij ze het gevoel hebben dat ze zich kunnen ontwikkelen in oneindig veel mogelijkheden. Stichting IMC Weekendschool zet zich al jarenlang in om haar leerlingen zó uit te rusten dat ze zelfstandig en gemotiveerd een plek in de maatschappij innemen, die past bij hun voorkeuren en talenten. Meedoen, participeren, het benutten van eigen kracht en dragen van eigen verantwoordelijkheid zijn volgens Movisie (2022) belangrijke elementen voor een gelukkig en zinvol leven. Hoewel de meeste jongeren er goed in slagen om zelf op zoek te gaan naar een passende baan of opleiding, is er in Nederland toch nog steeds een relatief grote groep jongeren in kwetsbare posities, zonder betaald werk, volgen geen onderwijs en/of worstelen met problemen, zoals verslaving, schulden en dak- en thuisloosheid (Movisie, 2022).

Kwetsbare jongeren hebben vaker negatieve ervaringen met het huidige onderwijs. Eén van de voornaamste redenen waarom jongeren voortijdig school verlaten en/of niet terug willen, is dat het formele onderwijs, volgens hen, niet aansluit op hun behoeften. Het onderwijs moet volgens Spielhofer et al. (2009) qua inhoud zinvol zijn, maar ook qua vorm laagdrempelig zijn. Het IMC Basis-programma is een waardevolle aanwinst dat op laagdrempelige wijze vorm geeft aan de behoeftes van deze doelgroep en zich tegelijkertijd richt op jongeren die opgroeien in kwetsbare milieus.

Het bio-ecologisch model van Bronfenbrenner (Figuur 1) gaat uit van vijf omgevingsniveaus (het macrosysteem, het exosysteem, het mesosysteem, het microsysteem en het chronosysteem), die individuen gelijktijdig beïnvloeden en belicht de onderlinge samenhang tussen verschillende factoren die invloed hebben op ontwikkeling (Feldman, 2016). De personen in de meest directe omgeving van het individu, te weten het gezin, de leerkracht en de school, vormen samen het microsysteem. De verbindingen tussen de betrokkenen van het microsysteem worden het mesosysteem genoemd. In het mesosysteem leren leerlingen met elkaar omgaan en in het exosysteem leren zij ook omgaan met mensen die verder van hen afstaan. Het macrosysteem van de leerling behelst het land waarin de leerling opgroeit, de cultuur, normen, waarden, gewoonten, rechten en plichten.

Figuur 1. Het bio-ecologische systeem van Bronfenbrenner (uit Keij, 2018)

Onderzoeksbureau Ruigrok NetPanel heeft op verzoek van IMC Weekendschool een enquêteonderzoek uitgevoerd onder alle betrokken leerkrachten en schooldirecteuren, over hoe zij het IMC Basis-programma zien. Het IMC Basis-programma blijkt, volgens 50 van de 99 betrokken leerkrachten en 23 van de 42 betrokken schooldirecteuren, op al deze niveaus leerlingen, leerkrachten, lessen, de school en de omgeving positief te beïnvloeden.

Belangrijkste resultaten van het enquête onderzoek

Op individueel niveau zien leerkrachten dat IMC Basis positieve invloed heeft op vaardigheden van leerlingen zoals: inzicht in de eigen talenten (92%), persoonsvorming (92%), spreekvaardigheid (88%), zelfreflectie (72%), verantwoordelijkheidsgevoel (70%) en zelfvertrouwen (68%).

Op micro niveau krijgen volgens 76% van de leerkrachten door IMC Basis-leerlingen meer het gevoel dat ze kunnen meepraten, terwijl het programma 70% van de leerkrachten motiveert bij het lesgeven en 72% aanknopingspunten ervaren om ook hun zwakkere leerlingen te motiveren. Ruim 92% van de leerkrachten krijgt meer inzicht in andere talenten, eigenschappen en vaardigheden van leerlingen door het IMC Basis-programma.

Op mesoniveau verbindt IMC Basis de maatschappij met de school volgens 96% van de schooldirecteuren en leerkrachten, verrijkt het programma volgens 88% van de leerkrachten het regulier onderwijs en zorgt het volgens 70% voor een positieve sfeer op hun school. Leerkrachten zien door IMC Basis een positievere schoolbeleving bij de leerlingen (74%) en vinden dat hun leerlingen een beter beeld van het nut van school krijgen (70%). Schooldirecteuren zien dat de school zich positief profileert ten opzichten van andere scholen in de wijk (83%).

Op exoniveau zien leerkrachten dat IMC Basis hun leerlingen meer inzicht in toekomstmogelijkheden (96%) en de maatschappij (98%) geeft. Het programma draagt volgens 99% van de leerkrachten bij aan het burgerschap, de belevingswereld (98%) en de wereldoriëntatie (81%) van de leerlingen. Vrijwel twee derde van de leerkrachten en directeuren zien de sociale cohesie toenemen (65%).

Op macroniveau zorgt IMC Basis volgens 82% van de leerkrachten en directeuren ervoor dat de klas de maatschappij in komt, terwijl 78% van de leerkrachten vinden dat IMC Basis helpt met het bespreken van maatschappelijke problemen.

Tot slot, leerkrachten geven het IMC Basisprogramma gemiddeld een 7,5 en schooldirecteuren geven het gemiddeld een 7,7.

Literatuur

Feldman, R. S. (2016). Ontwikkelingspsychologie (7de ed.). Pearson Benelux B.V.

Movisie (2022). Wat werkt bij het succesvol toeleiden van jongeren naar werk. Geraadpleegd op 18 maart 2022, van <https://www.movisie.nl/publicatie/wat-werkt-succesvol-toeleiden-jongeren-naar-werk>

Spielhofer, T., Benton, T., Evans, K., Featherstone, G., Golden, S., Nelson, J., Smith, P. (2009). Increasing Participation: Understanding Young People Who Do Not Participate in Education or Training at 16 and 17 (DCSF Research Report 072). London: DCSF (6.4)

Van Kleij, C. (2018). Ecologische systemen van Bronfenbrenner. Het Adolescentenportret. Geraadpleegd op 23 mei 2022, van <https://adolescentenportretdot.wordpress.com/tijdsystemen/>

